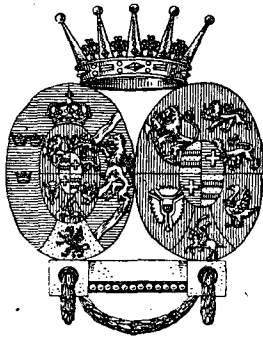

HEDVIG ELISABETH CHARLOTTAS
DAGBOK

ÖFVERSATT OCH UTGIFVEN

AF

CARL CARLSON BONDE

I

1775—1782

ANDRA UPPLAGAN

STOCKHOLM
P. A. NORSTEDT & SÖNER

Innehåll:

	Sid.
P. M. till grefve Ruuth och baron Bonde	1.
Till läsaren, inledning	5.
Själffporträtt	6.

Bref från hertiginnan af Södermanland till hennes förtrogna vän grefvinnan Sophie Fersen:

I. Bref för augusti månad 1775.

Inledning, kungens återförening med drottningen, Muncks biträde härvid, kuungen meddelar tilldragelsen, ett par hofdamer berättelse	13.
---	-----

II. Bref för september månad 1775:

Konungens belåtenhet med sin återförening med drottningen, verser med anledning häraf, lefnadssättet på Ekolsund, tillämnad afresa till Gripsholm	16.
---	-----

III. Bref för oktober månad 1775:

Resan till Gripsholm, ankomsten dit, drottningens illamående, konungaparets erkänsla till Munck, presenter med anledning af försoningen, misstankar att Munck är drottningens älskare	19.
---	-----

IV. Bref för november månad 1775:

Återkomst till Stockholm, kungens vurm att spela teaterpjäser, uppförande af proverb, ryktet angående drottningen och Munck	21.
---	-----

V. Bref för december månad 1775:

Dagliga sysselsättningar, repetitioner af teaterpjäser, historien om en bortrötvad tårta och därmed sammanhängande upptåg, julaftons firande, allmänna missnöjet med kuungen vurm att uppträda på teatern	23.
---	-----

VI. Bref för januari månad 1776:

Ånordnandet af divertissementet, firandet af hertig Karls namnsdag, en deputation från Södermanland, nya öfverraskningar, en skomakarverkstad, karakteristik öfver Toll, divertissement, föreställande en professorsinstallation, tillståndt för att roa kungen	27.
---	-----

VII. Bref för februari månad 1776.

Divertissement föreställande » <i>Marknaden i St Germain</i> », divertissementet » <i>Det förtrollade slottet</i> »	Sid. 31.
---	-------------

VIII. Bref för mars månad 1776:

Divertissementet » <i>Drottning Kristinas tornerspel</i> », divertissementet » <i>De fyra elementen</i> »	35.
---	-----

IX. Bref för april månad 1776:

Divertissementet » <i>Rosendrottningen i Salenci</i> », divertissement på Drottningholm, kalladt » <i>Cyteres tempel</i> », inrättandet af kronobrännerier, missnöje härmed	40.
---	-----

X. Bref för maj månad 1776:

Hertig Fredriks resa till Italien, hans kärlek till fröken von Fersen hennes afslag på hans frieri, karaktärsteckning af hertig Fredrik och fröken von Fersen, missnöjet med kronobrännerierna	43.
--	-----

XI. Bref för juni månad 1776:

Installation af Vasa hofrätt, kungens resa till Karlskrona, byggandet af den nya dockan därstädes, vistelsen på Ulriksdal, oenighet mellan drottningen och hertiginnan	47.
--	-----

XII. Bref för juli månad 1776:

Vistelsen på Svartsjö, änkedrottningens karaktär, prinsessan Sofia Albertinas karaktär och utseende, afresan till Ekolsund, förberedelser till tornerspelet	50.
---	-----

XIII. Bref för augusti månad 1776:

Beskrifning öfver tornerspelet, sjukligheten på Ekolsund, förhållandet mellan kungen och drottningen, ryktena om Munck	53.
--	-----

XIV. Bref för september månad 1776:

Anledningen till änkedrottningens vistelse på Ulriksdal, grefvinnan Löwenhielms återkomst till Sverige, hertigens förhållande till henne, hertiginnans resignation	56.
--	-----

XV. Bref för oktober månad 1776:

Sammanträffande med grefvinnan Löwenhielm, hertigens resa till Gripsholm, rykten om drottningen och Munck	58.
---	-----

XVI. Bref för november månad 1776:

Änkedrottningens sjukdom, anledningen till hennes oenighet med kungen, tvistigheter om plats på operan, divertissement med an-	
--	--

	Sid.
ledning af änkedrottningens tillfrisknande kalladt » <i>Aesculapii tempel</i> »	60.

XVII. Bref för december månad 1776:

Kungen afstår från att uppträda på teatern, franska skådespelartruppen, hertigens kärleksförhållande till grefvinnan Löwenhielm, hertiginnans tankar härom	63.
--	-----

XVIII. Bref för januari månad 1777.

Divertissementet » <i>Ett kinesiskt bröllop</i> », divertissementet » <i>Ett läger i Skåne</i> », änkedrottningen anordnar ett divertissement för att öfverraska drottningen, föreställande » <i>En skördefest i Skåne</i> » 65.	65.
--	-----

XIX. Bref för februari månad 1777:

Divertissementet » <i>En venetiansk fest</i> », oenighet mellan kungen och prinsessan, fröken von Fersens utblifvande från repetitionen och därmed sammanhängande händelser, hertiginnans bemedling	68.
---	-----

XX. Bref för mars månad 1777:

Förberedelser till tornerspel, tvistigheter angående bärandet af damernas färger, Tolls och grefvinnan Löwenhielms andel däri, hertigens missnöje med henne därför samt därpå följande försoning	73.
--	-----

XXI. Bref för april månad 1777:

Rykten om förhållandet mellan drottningen och Munck, brännerifrågan och dess olyckliga följder	76.
--	-----

XXII. Bref för maj månad 1777:

Tornerspelet på Adolf Fredriks torg, anmärkingar mot att drottningen bortlämnar sina färger, rykten om kungens förestående resa till Ryssland	78.
---	-----

XXIII. Bref för juni månad 1777:

Kungens afresa till Ryssland, hertigen tillförordnad regent, reflexioner öfver vistelsen i Stockholm, umgänget därstädes, hertigen meddelar hertiginnan sitt förtroende rörande förhållandet till grefvinnan Löwenhielm	81.
---	-----

XXIV. Bref för juli månad 1777:

Kungens återkomst från sin resa till Ryssland, festligheter med anledning häraf, beskrifning öfver det ryska hofvet, godt förhållande mellan kungen och änkedrottningen	84.
---	-----

XXV. Bref för augusti månad 1777:		Sid.
Konungen öfvertager Drottningholm af änkedrottningen, lefnadssättet på Drottningholm, misshälligheter mellan kungen och änkedrottningen, hertiginnan erhåller bådas förtroenden	86.	
XXVI. Bref för september månad 1777:		
Förhållandet mellan drottningen och Munck, skandalhistoria om en hofdam	89.	
XXVII. Bref för oktober månad 1777:		
Divertissement för att fira hertig Fredriks återkomst, kalladt » <i>Förtrollningen på Gripsholm</i> », teaterföreställning	91.	
XXVIII. Bref för november månad 1777:		
Karusell vid Gripsholm, förhållandet mellan kungen och änkedrottningen, försoning, lefnadssättet och förströelser i Stockholm	94.	
XXIX. Bref för december månad 1777:		
Sysselsättningar vid Gripsholm, förhållandet mellan drottningen och Munck, fruktan för hvad som kan inträffa, om drottningen råkar i välsignadt tillstånd, charader	97.	
XXX. Bref för januari månad 1778:		
Festligheter på kungens födelsedag, rykte om att drottningen är i välsignadt tillstånd, kungen ämnar införa en ny klädedräkt, beskrifning på densamma	99.	
XXXI. Bref för februari månad 1778:		
Drottningens grossess bekräftas, änkedrottningen meddelar sina misstankar	103.	
XXXII. Bref för mars månad 1778:		
Divertissementet » <i>Karavanseraljen</i> », oenigheten mellan kungen och änkedrottningen, kungens besök på Fredrikshof, hertigens underhandlingar, han talar med Munck, änkedrottningen anklagar hertiginnan, kungen besöker hertiginnan, gissningar om hvarifrån ryktet kommer, hertiginnan meddelar sig med hertigen, änkedrottningens afresa till Stralsund ifrågasättes	105.	
XXXIII. Bref för april månad 1778:		
Underhandlingar mellan kungen och änkedrottningen, statsfruarna få befallning att ej fara till Fredrikshof	112.	

XXXIV. Bref för maj månad 1778:

Sid.

Samtal mellan kungen, hertigarne, hertiginnan och prinsessan rörande oenigheten med änkedrottningen, underhandling med drottningen, fest hos ryske ministern, kungen besöker Fredrikshof 114.

XXXV. Bref för juni månad 1778:

Änkedrottningen undertecknar förklaringen rörande det blifvande barnets börd, förhållandet till änkedrottningen, vistelse på Ulriksdal, samtal med fru Ehrengrenat, prins Fredriks sjukdom, kungen reser till Skåne och Danmark 125.

XXXVI. Bref för juli månad 1778:

Hertig Fredriks sjukdom och tillfrisknande, kungens beskrifning på det danska hofvet, besök hos änkedrottningen på Svartsjö, samtal med kungen härom, festlighet och operaföreställning 128.

XXXVII. Bref för augusti månad 1778.

Divertissementet »*Dianas fest*», skandalhistorier, förhållandet mellan kungen och prins Fredrik, teaterföreställningar 133.

XXXVIII. Bref för september månad 1778:

Resa till Strömsholm, vistelsen därstädes, besök i Uppsala, baron Münsters uppträdande, grefve Brahes ställning vid den kommande riksdagen 137.

XXXIX. Bref för oktober månad 1778:

Drottningens nedkomst, brevväxling vid detta tillfälle mellan kungen och änkedrottningen, häraf föranledt uppträde på slottet, tedeum och allmän glädje öfver kronprinsens födelse, ytterligare brevväxling mellan kungen och änkedrottningen, prinsessans och hertig Fredriks bemedling, allmänhetens omdöme om brytningen 140.

XL. Bref för november månad 1778:

Kronprinsens dop, ständerna stå fadder, förhållandet mellan kungen och änkedrottningen, hertiginnan besöker änkedrottningen, uppträde vid riksdagen, kungen och grefve Fersen, österrikiske ministerns fru vill ej underkasta sig etiketten, åtgärder med anledning häraf, ministern begär att blifva rappellerad 150.

XLI. Bref för december månad 1778:

Festligheter och tedeum med anledning af drottningens tillfrisknande, olyckshändelse vid detta tillfälle, grefve Schwerins

- Sid.
- död, vidskepliga uppfattningar af alla olyckstecken vid kronprinsens födelse, änkedrottningens sjukdom, förhållandet mellan henne och kungen, hennes försoning med hertiginnan . . . 156.
- XLII. Bref för januari månad 1779:**
- Nyårshälsningar, nyårsdagens firande, fortsatta festligheter, tillbud till olyckshändelse vid förberedelserna till fyrverkeriet, bal hos prins Fredrik, riksdagens hemförlofvande, det allmänna missnöjet med brännerifrågan 160.
- XLIII. Bref för februari månad 1779:**
- Hoflifvet, karaktärsskildringar af drottningen och kungen 163.
- XLIV. Bref för mars månad 1779:**
- Tonen i sällskapslifvet, vistelsen på Ulriksdal, karakteristiker öfver drottningens öfverhofmästarinna och statsfruar samt några herrar och damer, som tillhöra de kungligas omgifning, förhållandet mellan kungen och änkedrottningen 173.
- XLV. Bref för april månad 1779:**
- Det allmänna missnöjet med kronobrännerierna, åtgärder för lugnets återställande, Haldins artiklar i Stockholmsposten, rättegången mot Haldin, rykten om drottningens förhållande till Munck, flottan utrustas för att skydda handeln, yttrande af lord North 184.
- XLVI. Bref för maj månad 1779:**
- Fest på ryska kejsarinnans födelsedag, förhållandet mellan kungen och änkedrottningen, Haldins process, kungens besök i Karlskrona, tillsättandet af en hoffröken hos hertiginnan 188.
- XLVII. Bref för juni månad 1779:**
- Vistelsen på Ulriksdal, ridturer och öfverraskningar på Ladugårdsgärdet, anledningen till kungens besök i Karlskrona och utrustningen af eskadern, hertigens besök i Köpenhamn, utflytning till Drottningholm 192.
- XLVIII. Bref för juli månad 1779:**
- Vistelsen på Drottningholm, karakteristik öfver därvarande personer, fest på drottningens namnsdag, förberedelser till ett divertissement, besök hos änkedrottningen på Svartsjö, hertigens besök dårsammastädes, samtal med kungen om förhållandet till änkedrottningen och om stämningen i landet . 195.

XLIX. **Bref för augusti månad 1779:**

Sid.

Divertissementet »*La fête de la roche Galtare*», grefvinnan Löwenhielms uppträdande i andra föreställningen däraf, impromptu af grefve Oxenstierna, afundsjuka mellan systrarna Löwenhielm och Höpken, samtal rörande hertigens kärleksförhållande till en hofdama, hertiginnans uppfattning häraf 200.

L. **Bref för september månad 1779:**

Färden till Gripsholm, vistelsen därstädes, äfventyr vid ett besök hos grefvinnan Löwenhielm, samtal rörande orsaken till brytningen mellan kungen och änkedrottningen, samt om dagboksanteckningar 208.

LI. **Bref för oktober månad 1779:**

Vistelsen på Gripsholm, sällskapsspektakel, hertiginnan beslutar sig för att ej mera uppträda på scenen, hofdamernas intriger, grefvinnan von Höpken förtalar sin syster grefvinna Löwenhielm, etikettsfråga vid grefve von Nostitz' afskedsaudiens, anledningen till kungens förlängda vistelse på Gripsholm . . . 212.

LII. **Bref för november månad 1779:**

Gissningar om anledningen till den förlängda vistelsen på Gripsholm, rykten härom bland allmänheten, smädeskrifter . . . 216.

LIII. **Bref för december månad 1779:**

Samtal med kungen angående misshälligheterna inom den kungliga familjen samt rörande drottningens karaktär, julaftons firande 219.

LIV. **Bref för januari månad 1780:**

Återkomsten till Stockholm, missbelåtenheten därstädes med den långa frånvaron, möjlighet till en försoning mellan kungen och änkedrottningen, hertigens förhållande till henne, änkedrottningens sjukdom och missnöje, tonen inom sällskapslivet, tidningen »*Sanning och nöje*» 227.

LV. **Bref för februari månad 1780:**

Samtal med kungen angående förhållandet mellan hertigen och änkedrottningen, anledning till allmänhetens missnöje med kungen, besök af prins Ludvig af Holstein, etikettsfrågor . . 233.

LVI. **Bref för mars månad 1780:**

Studierandet af människors olika karaktär, samtal med öfverståhållaren friherre Sparre rörande dagboksanteckningar samt om drottningen, det härskande misstroendet inom sällskapslivet, polisspioner, anonyma bref till hovets damer, Mälarens öfversvämning 237.

LVII. **Bref för april månad 1780:**

Grefvinnan Sprengtportens frånfälle, tillsättandet af en ny hofdam, nya tvistigheter mellan kungen och änkedrottningen, underhandlingar genom öfverhofpredikanten Wingård, utnämningen af statsfru hos änkedrottningen, samtal med änkedrottningen, kungens opålitliga karaktär 241. Sid.

LVIII. **Bref för maj månad 1780:**

Samtal med kungen om änkedrottningen, gissningar rörande kungens planer att företaga en utrikes resa, kungen omtalar denna sin afsikt, samtal mellan kungen och hertigen rörande flottan, herr Trolles utnämning till generalamiral för flottan 245.

LIX. **Bref för juni månad 1780:**

Kungens resa till Spa, regeringens ordnande under hans frånvaro, kungens bref till änkedrottningen och hennes svar, samtal med änkedrottningen härom 249.

LX. **Bref för juli månad 1780:**

Kungens insjuknande i Damgarten, oro med anledning häraf, rykte om ett besök af tyske kejsaren, hertiginnan gör bekantskap med Schröderheim, missnöje inom arméen 254.

LXI. **Bref för augusti månad 1780:**

Den beväpnade neutraliteten och möjligheten af ett krig, den politiska ställningen i Europa, samtal med Schröderheim om nödvändigheten af kungens snara återkomst 258.

LXII. **Bref för september månad 1780:**

Ovissheten om kungens återkomst, hans tillämnade besök i Frankrike afvisadt, underrättelser om kungens återkomst, kungens äfventyr i Spa, lefnadssättet på Rosersberg 261.

LXIII. **Bref för oktober månad 1780:**

Kungens återkomst, teaterföreställning för firandet häraf, öfverraskningar vid Rosersberg, missnöje inom flottan med amiral Trolles utnämning, gissningar rörande försoningen mellan kungen och änkedrottningen, samtal med baron Strömfelt härom 263.

LXIV. **Bref för november månad 1780:**

Vistelsen på Gripsholm, kungens äfventyr under den utrikes resan, traktatens afslutande med Ryssland, presenter med anledning häraf, bekymmer rörande dagboken, änkedrottningen besöker

teatern i den kungl. logen och emottages med hyllning, kungens förargelse häröfver, förbud för skådespelarne att uppträda, anledningen till demonstrationen, riksrådet Höpkens afsked 267.

LXV. Bref för december månad 1780:

Besök på Gripsholm, julaftons frände, nöjen, förslag att instifta en fruntimmersorden, upptagandet i statskalendern af en statsfru hos änkedrottningen dementeras, förgiftningsförsök mot generalamiral Trolle 271.

LXVI. Bref för januari månad 1781:

Divertissementet »*Sibyllans grotta*», corps diplomatique inbjudes att se det uppföras för andra gången, oro öfver grefvinnan Pipers sjukdom, yttrande af kungen 273.

LXVII. Bref för februari månad 1781:

Oro öfver grefvinnan Pipers sjukdom, festligheter i stora världen, prins Fredriks kärlek till fröken Wrangel, upptåg på maskeradbalen, utdelande af anonyma skrivelser, teaterföreställningar, mamsell Stadings uppträdande, den politiska ställningen i Europa, fara för krig 277.

LXVIII. Bref för mars månad 1781:

Samtal mellan kungen och grefve Axel von Fersen rörande ekonomiska frågor, prins Fredriks hemliga förlofning med fröken Wrangel, förhållandet mellan kungen och änkedrottningen, samtal med änkedrottningen om kronprinsens börd 280.

LXIX. Bref för april månad 1781:

Tidningsskrifveri, kungen möter änkedrottningen under en promenad, hertigens uppförande mot sin gemål, hans våldsamma lynne och opassande beteende, hertiginnans likgiltighet för honom och bekynner, tillämnad vistelse på Ulriksdal . . . 283.

LXX. Bref för maj månad 1781:

Vistelsen på Ulriksdal, samtal med kungen och grefvinnan Brahe om prins Fredriks giftermål med fröken Wrangel, grefvinnan Brahes karaktär, yttrande af kungen rörande drottningen, förklaring mellan hertigen och hertiginnan, hertigen erkänner sina fel, kungen möter änkedrottningen 286.

LXXI. Bref för juni månad 1781:

Änkedrottningens sjukdom, hertiginnans bemedling på uppdrag af kungen, bref till kungen härom, kungens resa till Karlskrona, besök på operan, brefväxling mellan hertigen och hertiginnan

om försoningen, samtal med grefve Axël Fersen om brytningen mellan kungen och änkedrottningen, samtal med baron Liewen om dennes dagboksanteckningar, baron Sparre blifver kronprinsens guvernör, presenter åt de förutvarande uppvaktande damerna 291.

LXXXII. Bref för juli månad 1781:

Underhandlingar å kungens vägnar för att förmå prinsessan att komma till Drottningholm, brevväxling härom, samtal med grefve Gyldenstolpe och besök på Svartsjö, samtal med kungen, prinsessan gör ursäkter, hertigens yttrande härom . 304.

LXXXIII. Bref för augusti månad 1781:

Kungen antager en ny fransk teatertrupp, uppträde mellan kungen och hertigen med anledning af kungens afsikt att frångå hästgardet dess rang och företräde, statssekreteraren Carlssons dåliga karaktär, skandalhistorier om grefvinnan von Höpken, hertiginnan inblandas, uppgörelse, förberedelser och tvister med anledning af tornerspelet, hertiginnan vägrar att lämna sina färger åt baron Cederström 326.

LXXXIV. Bref för september månad 1781:

Tornerspelet på Drottningholm, tvist mellan grefvinnan Brahe och grefvinnan von Höpken, byggnadsarbeten vid Gripsholm hindra ditresan, sysselsättningar på Drottningholm, tvenne statsfångar transporteras till Varberg 332.

LXXXV. Bref för oktober månad 1781:

Kungens missnöje med hertigparets afresa till Rosersberg, baron Oxenstiernas beteende och tillrättavisning, hertigen gör ett besök på Drottningholm, teaterföreställning därstädes på prinsessans födelsedag 335.

LXXXVI. Bref för november månad 1781:

Besök på Drottningholm, sammanträffande på operan med kungen, kungen kommer ej på supé hos hertiginnan, samtal med baron Ruuth angående förhållandet till kungen, han tillråder hertigparet att draga sig tillbaka till Rosersberg, sammanstötande bjudningar, giftermålet mellan prins Fredrik och fröken Wrangel går om intet, gardeskaptenernas missnöje att ej blifva inbjudna till änkedrottningens bord 340.

LXXXVII. Bref för december månad 1781:

Hertiginnans bekymmer med anledning af hertigens beteende mot henne, samtal med baron Ruuth, julaftons firande, ett sammanträffande, som höll på att äga rum mellan kungen och änkedrottningen 344.

LXXVIII. Bref för januari månad 1782:

Sid.

Nöjen i hufvudstaden, veckans indelning, slädpartier, franske ambassadören greve d'Ussons död, kungens förhållande till de nya religionssekterna, desammas uppträdande och däraf föranledda oroligheter, missväxt i landet, samtal med änkedrottningen om hvita frun på slottet i Berlin och hennes aning om sin snart förestående död, änkedrottningens hälsotillstånd 347.

LXXIX. Bref för februari månad 1782:

Uppslagningen af prins Fredriks och fröken Wrangels förlofning, prinsessan Sofia Albertinas sjukdom, änkedrottningens resplaner med anledning häraf 352.

LXXX. Bref för mars månad 1782:

Rättegången med Plommenfelt, sekteristerna, utspridande af skandalhistorier, förhållandet mellan kungen och änkedrottningen . 354.

LXXXI. Bref för april månad 1782:

Kungörandet af drottningens välsignade tillstånd, cirkulärbref till den kungliga familjen och riksråden, prins Fredrik skämtar häröfver, ett nytt sällskapsspel misstänkes såsom brottsligt . 357.

LXXXII. Bref för maj månad 1782:

Resa till Gripsholm, den allmänna sjukligheten, »la grippe», prinsessans föreslagna brunnsresa och ytterligare sjukdom, underhandlingar om ett besök hos henne af kungen 360.

LXXXIII. Bref för juni månad 1782:

Vistelsen på Gripsholm, festlighet på kungens namnsdag, upptåg och däraf framkallade rykten, Armfelts karaktär, förberedelser, till festligheter med anledning af drottningens nedkomst, änkedrottningens sjukdom 365.

LXXXIV. Bref för juli månad 1782:

Utflyttning till Drottningholm, samtal med kungen om änkedrottningens sjukdom, hertiginnan besöker Svartsjö, underhandlingar rörande kungens besök därstädes, kungen reser dit utan att blifva emottagen, brefväxling med prinsessan och riksrådet Ribbing, änkedrottningens villkor, förböner på Judas, kungens förnyade besök och försoningen med änkedrottningen, grefvinnan Cronhielm erkännes som statsfru, kronprinsen införes till änkedrottningen, förböner inställas, festligheter förberedas, underhandlingar om statsfruarnas presentation, brefväxling med prins Fredrik, förnyadt besök på Svartsjö, änkedrottningens sista stunder och död, prins Fredrik

och prinsessan uppbränna änkedrottningens papper, riksrådet Ribbing öfverlämnar till prins Fredrik en afskrift af änkedrottningens bref till kungen, underhandlingar med kungen om denna afskrift och testamentet, änkedrottningens lik föres till Stockholm, tvist om hvem som skall bära kronan vid begrafningen, änkedrottningens hof tillförsäkras att få behålla sina löner 370.

LXXXV. Bref för augusti månad 1782:

Sigillen borttagas från änkedrottningens saker, kungen återfordrar vissa juveler, prins Fredriks förhållande till kungen, samtal med kungen om de uppbrända papperen, prinsessans olycksfall vid en ridtur, hertiginnan besöker henne, en kammarfru hos änkedrottningen har varit kungens spion, drottningens nedkomst med en prins 419.

LXXXVI. Bref för september månad 1782:

Hertigens af Småland dop och festligheter med anledning däraf, prinsessans dåliga lynne, utspridda rykten rörande hertigens kärleksförhållande, samtal med kungen härom, Armfelts gunst 425

LXXXVII. Bref för oktober månad 1782:

Fortsatta festligheter, uppträde med kungen angående en fransk skådespelerska, divertissementet »*Stiftet Quedlingburg*» för att fira prinsessans ankomst, trakasseri med grefvinnan Brahe, kungens dåliga lynne, hans ohöflighet mot ett danskt sändebud 428.

LXXXVIII. Bref för november månad 1782:

Förberedelser till teaterföreställningar, prinsessans sinnesstämning, prins Fredrik uttalar sitt ogillande af prinsessans åtgöranden, kurir från Frankrike med presenter, kungen författar teaterpjäser, samtal med kungen om änkedrottningens kammarfru d'Ivry, rykten med anledning af änkedrottningens död . . . 432.

LXXXIX. Bref för december månad 1782:

Prinsessans dåliga lynne, uppträde mellan henne och hertiginnan, det franska sällskapsspektaklet inställes, uppförande af svenska pjäser förberedes, skådespelen »*Birger Jarl*» och »*Gustaf Adolfs ädelmod*», julaftons firande, vistelsen på Gripsholm . 437.

Anmärkingar och senare tillägg 440

Personregister 461.